

**Студијски програм/студијски програми:** Основне академске студије специјалне едукације и рехабилитације (модул: Логопедија)

**Назив предмета:** Фонијатрија

**Наставник:** Слободан М. Митровић, Данијела М. Драгичевић

**Статус предмета:** обавезан

**Број ЕСПБ: 4**

**Услов: -**

**Циљ предмета**

Научити студента да разуме анатомске, хистоморфолошке и неурофизиолошке основе вокалног система, етиологију и патогенезу поремећаја гласа, да препозна употребу основних дијагностичких поступака код поремећаја гласа, да препозна клиничку слику поремећаја гласа и овлада основама терапије различитих гласовних поремећаја

**Исход предмета**

Основне анатомске, хистоморфолошке и неурофизиолошке карактеристике вокалног система. Органи и системи фонације. Дијагностика гласовних поремећаја. Примена субјективних и објективних метода анализе гласа. Конзервативни и хируршки третман поремећаја гласа. Супституциони извори фонације. Примена различитих метода рехабилитације поремећаја гласа. Дијагностика и рехабилитација поремећаја гутања.

**Садржај предмета**

*Теоријска настава:*

1. Увод у фонијатрију. 2. Дефиниција и историјат фонијатрије; 3. Вербална и невербална комуникација. 4. Епидемиолошки аспекти поремећаја комуникације. 5. Биолошка, емоционална и лингвистичка функција гласа. 6. Генетика гласа. Геномика и протеиномика гласа. 7. Клиничка анатомија и физиологија носа, усне шупљине и ждрела; 8. Клиничка анатомија ларинкса. 9. Хистолошке карактеристике гласница; 10. Физичке особине гласа; 11. Физиологија фонације; 12. Теорије о настанку гласа. 13. Постнатални развој ларинкса. 14. Постнатални развој гласа. Глас деце. Глас у пубертету 15. Глас одраслих. Старење ларинкса. Старење гласа. 16. Патофизиологија фонације 17. Симптоматологија обољења гласа; 18. Дијагностичке методе у фонијатрији; 19. Класификација дисфонија 20. Функцијски поремећаји гласа одраслих. 21. Неурогене дисфоније; 22. Психогене дисфоније; 23. Функцијски поремећаји гласа деце. 24. Ендокрини поремећаји гласа; 25. Поремећаји мутације. 26. Глас код интерсексуалитета. Глас трансродних особа. 27. Професијска оштећења гласа; 28. Конгениталне малформације органа гласа и говора; 29. Органске дисфоније; Јатрогена оштећења гласа. 30. Запаљенски процеси ларинкса; 31. Принципи фонохирургије; 32. Хирургија псеудотумора ларинкса; 33. Хирургија бенигну тумора ларинкса; 34. Конзервативни и хируршки третман једностраних пареза и парализа гласница; 35. Хирургија обостраних парализа гласница; 36. Хирургија скелета ларинкса (тиропластике); 37. Карактеристике гласа након парцијалних ларингектомија; 38. Супституциони извори фонације; 39. Аларинксна комуникација; 40. Методе рехабилитације аларинксне комуникације; 41. Анатомске карактеристике органа за гутање; 42. Физиологија гутања; 43. Поремећаји гутања; 44. Радиолошка, ендоскопска и функцијска дијагностика поремећаја гутања. 45. Рехабилитација поремећаја гутања; 46. Рефлуксни поремећај. Утицај рефлукса на функције ларинкса.; 47. Поремећаји резонанције гласа и говора, хипоназалност, хиперназалност. 48. Глас и говор наглувих, глувих и особа са кохлеарним имплантом. 49. Певани глас. 50. Фонијатријски аспекти певања. 51. Поремећаји певаног гласа. 52. Форензички аспекти гласа.

*Практична настава*

1. Анамнеза фонијатријских пацијената и вођење фонијатријске документације; Саветодавни рад у фонијатрији. Контрола пацијената. 2. Преглед фонијатријских пацијената /преглед носа, усне дупље и орофаринкса, ува, хипофаринкса и ларинкса, врата;/ 3. Самопроцена гласа. 4. Субјективна акустичка анализа гласа; 5. Објективна акустичка анализа гласа. Компаративна анализа гласа 6. Дијагностика ларинксних функција. 7. Ригидна ендовидеоларингоскопија. Флексибилна ендовидеоларингоскопија. 8. Електроглотографија. Електромиографија 9. Дијагностика вибрација гласница. Приципи стробоскопије. Ендовидеоларингостробоскопија. 10. Аеродинамска испитивања. 11. Терапијске методе у фонијатрији. Фонопедске методе. 12. Фонацијски аутоматизми. Аудиторни и визуелни feedback. 13. Успостављање гласа. Активација глотисног сфинктера. 14. Типови дисања. Респираторни тренинг. 15. Хируршка, медикаментозна и физикална терапија поремећаја гласа. 16. Вокална терапија функционалних поремећаја гласа; 17. Вокална терапија пацијената са неурогеним и психогеним поремећајима гласа; 18. Медикаментна и вокална терапија пацијената са мутационим и ендокриним поремећајима гласа; 19. Вокална терапија и хигијена гласа код пацијената са професионалним поремећајима гласа; 20.

Приказ пацијената са ендоскопским ларингеалним операцијама. 21. Вокална терапија постоперативних дисфонија 22. Приказ пацијената након одстрањења бенигних и псеудотумора гласница. 23. Приказ пацијената након одстрањења малигних тумора гласница. 24. Приказ пацијената са реконструкцијом ларинкса и гласница. 25. Вокална терапија након функционалне реконструктивне хирургије ларинкса; 26. Приказ пацијената са латерофиксацијом; 27. Приказ пацијената са аритеноидектомијом 28. Приказ пацијената са тиропластиком; 29. Приказ пацијената са имплантационим техникама; 30. Приказ пацијената након инстилације ботулином токсина. 24. Уградња вокалних протеза и едукација трахео-езофагусног говора; 25. Ларингофон; 31. Едукација езофагусног гласа и говора; 32. Хируршко лечење и вокална терапија расцепа непца; 33. Хируршко лечење конгениталних аномалија ларинкса; 34. Перорална и парентерална исхрана пацијената са поремећајима гутања. 35. Рехабилитација поремећаја гутања; 36. Вокална педагогија. Класификација певаног гласа. Хигијена певаног гласа.

#### Литература

1. Јовић Р, Митровић С, Мумовић Г, Голубовић С. Медицинске основе поремећаја гласа и говора. Медицински факултет Нови Сад, 2014.
2. Јовић Р. и сарадници. Практикум из медицинских основа поремећаја гласа и говора. Медицински факултет Нови Сад, 2014.
3. Митровић МС. Етиологија, класификација и хируршка терапија дисфонија. Београд: Задужбина Андрејевић, 2005
4. Мумовић Г. Конзервативни третман дисфонија. Медицински факултет Нови Сад 2004..

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

#### Методе извођења наставе

Усмена предавања, видео презентација, рад са пацијентима.

#### Оцена знања (максимални број поена 100)

| Предиспитне обавезе        | поена | Завршни испит | поена |
|----------------------------|-------|---------------|-------|
| активност у току предавања | 10    | писмени испит | 20    |
| практична настава          | 20    | усмени испит  | 50    |
| колоквијум-и               |       |               |       |
| семинар-и                  |       |               |       |